

Staten van Aruba

LANDSVERORDENING houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, de Gevolmachtigde Minister, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid)

Rechtsjaer 2019-2020-938

AANBIEDING

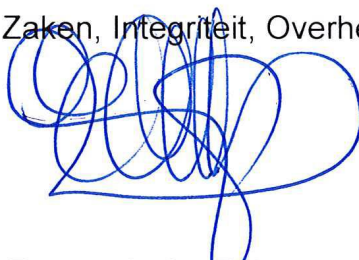
nr. 1

De regering van Aruba biedt aan de Staten ter goedkeuring aan een ontwerp-Landsverordening houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, de Gevolmachtigde Minister, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid).

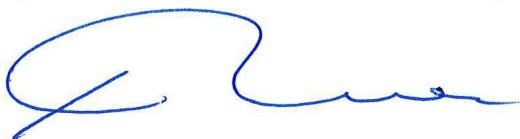
Oranjestad, 05 JUN 2020

De minister van Algemene Zaken, Integriteit, Overheidszorg, Innovatie en Energie,

De minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur,

STATEN VAN ARUBA	
Ingek:	08 JUN 2020
Volgnr:	IS/015/19-20

De minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling,

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie,

Staten van Aruba

LANDSVERORDENING houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, de Gevolmachtigde Minister, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid)

hisingsjaar 2019-2020-430

ONTWERP

IN NAAM VAN DE KONING!

DE GOUVERNEUR van Aruba,

In overweging genomen hebbende:

- dat naar aanleiding van de COVID-19-pandemie die op 13 maart 2020 ook Aruba bereikte, zowel in Aruba als in het buitenland ingrijpende maatregelen zijn getroffen ter voorkoming van de verdere verspreiding van deze besmettelijke ziekte;
- dat deze maatregelen een zeer grote impact hebben gehad en nog zullen hebben op de economie van Aruba, waaronder in het bijzonder de toeristische sector, waardoor het Land een aanzienlijk deel van de voor dit jaar voorziene inkomsten zal moeten missen;
- dat het Land hierdoor genoodzaakt is om ingrijpende bezuinigingen door te voeren in zijn uitgaven om de continuïteit van zijn werkzaamheden te waarborgen;
- dat het derhalve wenselijk is dat tijdelijke kortingen worden toegepast op de bezoldigingen, vakantie-uitkeringen en toeslagen van ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, op de bezoldigingen en bijzondere uitkeringen van ministers, alsmede dat de mogelijkheid van korting op vergoedingen, schadeloosstellingen,

remuneraties en dergelijke van leden van de Hoge Colleges van Staat en die van andere bij landsverordening vastgestelde organen wordt ingevoerd;

- dat over het voorgaande overleg is gevoerd met de vakbonden van overheidspersoneel, onderwijspersoneel en van de werknemers bij de zogenaamde overheids-n.v.'s;

Heeft, de Raad van Advies gehoord, met gemeen overleg der Staten, vastgesteld onderstaande landsverordening:

Artikel 1

1. In afwijking van artikel 4, eerste lid, van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers (AB 2010 no. 90) wordt de bezoldiging van een minister vastgesteld op Afl. 12.782,82 per maand.
2. In afwijking van artikel 4, derde lid, van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers wordt de bezoldiging van de Gevolmachtigde Minister vastgesteld op Afl. 11.053,72 per maand.
3. In afwijking van artikel 13, eerste lid, van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers wordt de daarin bedoelde bijzondere uitkering niet toegekend aan een minister en de Gevolmachtigde Minister.

Artikel 2

In afwijking van artikel 22 van de Landsverordening vakantie en vrijstelling van dienst ambtenaren (AB 1998 no. GT 22) bedraagt de vakantie-uitkering $4\frac{1}{6}$ % van het inkomen voor de ambtenaar geldende op de eerste april van het jaar van uitbetaling, dan wel, bij indiensttreding in de loop van de maand april of de maand mei van dat jaar, op de datum van indiensttreding.

Artikel 3

Alle bedragen van de bezoldigingen die krachtens artikel 2, tweede lid, van de Bezoldigingsregeling Aruba 1986 (AB 1996 no. GT 10) per maand aan ambtenaren worden betaald, worden verlaagd met 5%.

Artikel 4

Artikel 3 is van overeenkomstige toepassing op de bedragen van de bezoldigingen die krachtens de navolgende bepalingen worden betaald aan de daarin bedoelde ambtenaren en gelijkgestelden:

- a. artikel 5, derde lid, van het Landsbesluit rechtspositie politie (AB 2011 no. 46);
- b. artikel 3, derde lid, van het Landsbesluit bijzondere rechtspositionele bepalingen douaneambtenaren (AB 1995 no. 59);
- c. artikel 3, eerste lid, van het Rechtspositiebesluit Kustwachtpersoneel (AB 2002 no. 61);
- d. artikel 3, tweede lid, van het Landsbesluit rechtspositie Brandweer (AB 2013 no. 63);
- e. artikel 2 van het Landsbesluit bezoldiging onderwijspersoneel (AB 1991 no. 35).

Artikel 5

In afwijking van artikel 1, tweede lid, van het Landsbesluit compensatietoelagen overheidspersoneel (AB 2014 no. 48) worden de bedragen van de toeslagen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdelen b en c, van het Landsbesluit compensatietoelagen overheidspersoneel met 50% verminderd.

Artikel 6

Bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, kunnen, in afwijking van de toepasselijke wettelijke regelingen, de vergoedingen, schadeloosstellingen, remuneraties en dergelijke van de navolgende personen worden gewijzigd:

- a. de leden van de Raad van Advies;
- b. de leden van de Algemene Rekenkamer;
- c. de leden van de Sociaal-Economische Raad;
- d. het Arubaans lid van de Raad van State van het Koninkrijk;

- e. de leden van de bezwaaradviescommissie, bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening administratieve rechtspraak (AB 1993 no. 45);
- f. leden van toezichthoudende organen van publiekrechtelijke rechtspersonen die op publiekrechtelijke grondslag worden geremunereerd, vergoed of schadeloos gesteld.

Artikel 7

1. De bedragen en percentages, bedoeld in de artikelen 1, eerste en tweede lid, 2, 3, 4 en 5, kunnen bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, worden gewijzigd.
2. De voordracht tot een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, als bedoeld in het eerste lid, geschiedt niet, dan nadat het concept ervan aan de Staten is voorgelegd en de Staten gedurende tien kalenderdagen de gelegenheid hebben gehad om hun wensen en bezwaren ter kennis te brengen van de ministers, belast met de zorg voor het overheidspersoneel, en van de openbare financiën.

Artikel 8

1. Deze landsverordening treedt in werking met ingang van de dag na die van haar plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba en werkt terug tot en met 1 mei 2020; zij vervalt op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip.
2. Zij kan worden aangehaald als Landsverordening tijdelijke versobering bezoldigingen en voorzieningen overheid.

Gegeven te Oranjestad,

De minister van Algemene Zaken, Integriteit, Overheidszorg, Innovatie en Energie,

De minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur,

De minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling,

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie,

3 zaken van Aruba

LANDSVERORDENING houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, de Gevolmachtigde Minister, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid)

hishtingsjaar 2019-2020 - 938

MEMORIE VAN TOELICHTING

no. 3

Algemene toelichting

Naar aanleiding van de pandemie van de infectieziekte, genaamd COVID-19 oftewel novel coronavirus, die vanaf 13 maart 2020 ook in Aruba is geconstateerd, zijn zowel wereldwijd als in Aruba verschillende ingrijpende maar noodzakelijke maatregelen getroffen ter voorkoming van de verdere verspreiding van deze besmettelijke ziekte. De gevolgen van de COVID-19 pandemie hebben een zeer grote impact gehad op de Arubaanse economie, in het bijzonder op de toeristische sector. De algemene verwachting is dat deze impact nog lang zal aanhouden. Als gevolg hiervan is het zeker dat het Land een aanzienlijk deel van de voor dit jaar voorziene inkomsten zal moeten missen. Voor het Land betekent dit een acute financiële crisissituatie die op een snelle en verantwoorde wijze moet worden aangepakt. Daarbij zijn ingrijpende bezuinigingen in de uitgaven van het Land onvermijdelijk.

Om de kosten van de lopende noodzakelijke verplichtingen te kunnen blijven financieren en daarmee het functioneren van de overheid op het meest minimale niveau te kunnen waarborgen, is de regering onder meer voornemens leningen af te sluiten. In verband hiermee heeft de Nederlandse regering zich in principe bereid getoond om Aruba financieel te ondersteunen, onder meer in de vorm van geld voor de lopende verplichtingen van het Land. Tot deze lopende verplichtingen behoren onder meer de bezoldigingen van het overheids- en onderwijspersoneel¹. Dit is van belang nu het Land momenteel nog maar een fractie ontvangt van de reguliere inkomsten uit belastingen en andere bronnen. Voor een dergelijke financiële ondersteuning heeft

¹ Waar nodig wordt in deze memorie van toelichting gesproken over overheidspersoneel en onderwijspersoneel, dat wil zeggen personeel dat werkzaam is in het door de overheid bekostigde onderwijs, gezamenlijk aangeduid met het begrip "overheidspersoneel".

Nederland echter voorwaarden gesteld. De belangrijkste ervan is dat de personeelslasten van het Land in het licht van de huidige situatie worden verminderd.

Gelet op het bovenstaande is het niet alleen wenselijk maar ook onvermijdelijk dat het algehele bezoldigingsstelsel voor overheidspersoneel en onderwijspersoneel tijdelijk wordt versoerd. Tot dit stelsel behoort behalve de bezoldigingen zelf ook de vakantie-uitkering en de periodieke toelagen, bedoeld in het Landsbesluit compensatietoelagen overheidspersoneel (AB 2014 no. 48). De versoering vindt plaats door middel van een korting van 5% op de huidige maandelijkse bezoldigingen en de bedragen van de vakantie-uitkering, de reparatietoeslag en de najaarstoeslag alle met de helft te verlagen.

Uit oogpunt van solidariteit en als voorbeeldfunctie richting zowel het overheidspersoneel als de gemeenschap, worden ook de bezoldigingen van de ministers en van de Gevolmachtigde Minister met $16\frac{2}{3}\%$ (afgerond 16,67%) verminderd en de bijzondere uitkering stopgezet. De bezoldigingen en andere geldelijke uitkeringen van de leden van de Staten blijven in dit verband buiten schot, aangezien deze een aangelegenheid van de Staten betreffen en dat college dus daarin zelf dient te voorzien². Inmiddels is door dat college de Landsverordening tijdelijke verlaging voorzieningen leden der Staten goedgekeurd. Om dezelfde reden is het voorts wenselijk dat de vergoedingen, schadeloosstellingen, remuneraties en dergelijke van leden van de zogenaamde Hoge Colleges van Staat en van andere bij landsverordening ingestelde colleges gewijzigd (lees: verminderd) kunnen worden.

Wat het begrip "tijdelijk" betreft, zij opgemerkt dat dit gekoppeld is aan de duur van de huidige crisissituatie en de rechtstreekse gevolgen daarvan voor het vermogen van het Land om haar salarisverplichtingen jegens het overheidspersoneel na te komen. Hiervan zal in ieder geval sprake zijn vanaf mei van het jaar 2020. Bezien zal dienen te worden, tot wanneer en in welke mate voortzetting van de versoeringsmaatregelen wenselijk is.

Het onderhavige ontwerp voorziet aldus in het bovenstaande. Uitgaande van invoering (met terugwerkende kracht) met ingang van 1 mei 2020 en toepassing in ieder geval voor de rest van 2020, zal het voor het Land een besparing van naar schatting Afl. 30 miljoen opleveren voor 2020. Dit bedrag kan als volgt worden onderverdeeld:

² Artikel III.13 van de Staatsregeling van Aruba bepaalt dat de bezoldiging, het pensioen, alsmede overige geldelijke voorzieningen van de leden van de Staten bij landsverordening worden geregeld, en dat de Staten een ontwerp-landsverordening terzake alleen met ten minste twee-derde van het aantal uitgebrachte stemmen kunnen goedkeuren.

- 5% korting op bezoldigingen overheidspersoneel³: Afl. 9,5 miljoen;
- 50% korting op vakantie-uitkeringen overheidspersoneel: Afl. 11,9 miljoen;
- 50% korting op periodieke toelagen overheidspersoneel: Afl. 8,3 miljoen;
- 16²/₃% korting op bezoldigingen ministers en Gevolmachtigde Minister en niet toekennen van bijzondere uitkeringen aan deze functionarissen: Afl. 0,3 miljoen.

Opgemerkt zij in dit kader dat op grond van artikel 101, derde lid, onderdeel b, ten 1°, van de Landsverordening materieel ambtenarenrecht (AB1989 no. GT 37) de bezoldigingsregelingen van overheidspersoneel en dus ook de aanpassing van bezoldigingen van dat personeel, aangelegenheden van algemeen rechtspositioneel belang zijn, waarover de centrale commissie voor georganiseerd overleg vooraf gehoord dient te worden door de betrokken minister. Het is echter een algemeen bekend feit dat de centrale commissie voor georganiseerd overleg al geruime tijd niet samenkomt en zelfs niet functioneert. Mede hierom heeft zich de afgelopen jaren de praktijk ontwikkeld dat de betrokken ministers rechtstreeks met de vakbonden van overheidspersoneel onderhandelingen over rechtspositionele aangelegenheden voeren en tot besluiten komen die vervolgens worden uitgevoerd. In het aantal gevallen is van het laatste sprake geweest nog voordat de noodzakelijke wettelijke basis gecreëerd was. Gelet op de huidige situatie die efficiënt en snel optreden vereist, is besloten om deze praktijk te volgen. Dientengevolge is tweemaal vergaderd met de desbetreffende vakbonden van overheidspersoneel en onderwijspersoneel. In die vergaderingen hebben de vakbonden te kennen gegeven de noodzaak van tijdelijke versobering van de bezoldigingen en andere voorzieningen van het overheidspersoneel onder de huidige omstandigheden te onderkennen, maar met de overheid van mening te verschillen over de gekozen aanpak.

Ter afsluiting van dit gedeelte van de toelichting zij nog een opmerking van wets-technische aard geplaatst. Vanwege de grote spoed bij de invoering van de voorgestelde versoberingsmaatregelen, is ervoor gekozen om door middel van het onderhavige ontwerp niet alleen ten aanzien van een tweetal relevante landsverordeningen afwijkende regels te stellen, maar ook ten aanzien van een aantal landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, die betrekking hebben op bezoldigingen van overheidspersoneel. In geval van het laatste wordt dus door middel van een hogere regeling afwijkende regels gesteld ten opzichte van een lagere regeling. Dit is ongebruikelijk, maar, in tegenstelling tot het omgekeerde geval, niet verboden. Van belang

³ Overheidspersoneel betreft hier ambtenaren, inclusief onderwijspersoneel vallende onder het Land en voorts arbeidscontractanten die direct in dienst zijn van het Land.

hierbij is dat de desbetreffende bepalingen van de lagere regeling zelf niet worden gewijzigd, maar dat daarvan afwijkende regels worden gesteld, die van tijdelijke aard zullen zijn. Het voordeel hiervan is dat bij de intrekking van de landsverordening de landsbesluiten, houdende algemene maatregelen, in kwestie niet (opnieuw) hoeven te worden gewijzigd, maar dat de daarin opgenomen bepalingen zullen herleven. Dit laatste geldt overigens ook voor de eerstbedoelde tweetal landsverordeningen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel regelt door middel van het eerste en het tweede lid de inkorting van de maandelijks bezoldigingen van de ministers en van de Gevolmachtigde Minister met $16\frac{2}{3}\%$. Dit geschiedt door in afwijking van het eerste respectievelijk het derde lid van artikel 4 van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers (AB 2010 no. 90) nieuwe bezoldigingsbedragen voor die functionarissen vast te stellen, waarin de korting ten opzichte van de huidige bedragen⁴ is verwerkt.

Het derde lid bepaalt dat de bijzondere uitkering, bedoeld in artikel 13 van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers, niet toegekend zal worden aan de ministers en de Gevolmachtigde Minister. Deze uitkering bedraagt $8\frac{1}{3}\%$ van de maandelijks bezoldiging van de betrokkenen voor iedere volle kalendermaand dat zij vóór de maand juni in functie zijn. Vanwege het tijdstip van deze uitkering kan zij vergeleken worden met de hieronder te bespreken vakantie-uitkering van het overheidsperoneel.

⁴ Artikel 5 van die landsverordening schrijft voor dat indien het bedrag per maand, vermeld onder hoofdschaal 16 van bijlage A van de Bezoldigingsregeling Aruba (AB 1996 no. GT 2) wordt gewijzigd, de bezoldigingen genoemd in artikel 4 op overeenkomstige wijze worden aangepast. In de jaren 2011 tot en met 2013 hebben er indexeringen plaatsgevonden:

Jaar	Bedrag indexering
2011	Afl. 105,-
2012	Afl. 140,-
2013	Afl. 85,-

Gezien het bovenstaande zijn de bezoldigingen als volgt voor het jaar 2020:

- Ministers: Afl. 15.340,-
- Gevolmachtigde minister: Afl. 13.265,-

Artikel 2

Artikel 2 betreft de korting van de vakantie-uitkering van ambtenaren met 50%. Die uitkering wordt geregeld in artikel 22 van de Landsverordening vakantie en vrijstelling van dienst ambtenaren (AB 1998 no. GT 22) dat als volgt luidt:

“De vakantie-uitkering bedraagt voor elke daarvoor in aanmerking komende kalendermaand $8 \frac{1}{3}$ ten honderd van het inkomen, voor de ambtenaar geldende op de eerste april van het jaar van uitbetaling, dan wel, bij indiensttreding in de loop van de maand april of de maand mei van dat jaar, op de datum van indiensttreding.”

Zoals vermeld, wordt de vakantie-uitkering met de helft verminderd ($4 \frac{1}{6}\%$ in plaats van $8 \frac{1}{3}\%$). Deze vermindering wordt toegepast aan de hand van de bezoldiging van 1 april 2020. Indien de landsverordening voortgezet zal worden na het jaar 2020, zal de vermindering worden toegepast aan de hand van de bezoldiging van 1 april van het desbetreffend jaar.

Artikel 3

Dit artikel regelt de algehele verlaging van de bezoldigingen van ambtenaren met 5%. Die bezoldigingen worden in principe geregeld in de Bezoldigingsregeling Aruba 1986 (AB 1996 no. GT 10; hierna BRA te noemen), meer in het bijzonder in de diverse bijlagen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de BRA. Een complicerende factor hierbij is dat de in die bijlagen genoemde bedragen al sinds 1996 niet overeenkomen met de werkelijke bezoldigingsbedragen die aan ambtenaren worden betaald. Immers, als gevolg van diverse overlegondes met vakbonden van overheidspersoneel – bijvoorbeeld in het kader van indexeringen – werden de bezoldigingsbedragen verhoogd, zonder dat daarbij de BRA (eerst) werd aangepast. Om het aldus ontstane gebrek in het kader van de thans voorgestelde versoberingsoperatie te ontwijken, worden in het onderhavige artikel de woorden “alle bedragen van de bezoldigingen die krachtens artikel 2, eerste lid, van de Bezoldigingsregeling Aruba per maand aan ambtenaren worden betaald” gebruikt. Hiermee wordt aangegeven dat het in dit geval gaat om de feitelijke bezoldigingen die aan ambtenaren worden betaald.

Artikel 4

Artikel 4 bewerkstelligt hetzelfde als artikel 3 ten aanzien van bepaalde categorieën van ambtenaren die vanwege de bijzondere aard van hun werkzaamheden onder afzonderlijke rechtspositionele regelingen met bijbehorende bezoldigingsregelingen vallen (onderdelen a tot en met d), alsmede van personen die werkzaam zijn in het openbaar en bijzonder onderwijs (onderdeel e), namelijk een algehele verlaging van de maandelijks bezoldigingen met 5%.

Artikel 5

Dit artikel regelt de verlaging van de bedragen van de toeslagen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdelen b en c, van het Landsbesluit compensatietoelagen overheidspersoneel (AB 2014 no. 48). Het betreft specifiek de reparatietoelag (uitbetaald in de maand augustus) en de najaarstoelag (uitbetaald in november). Ook deze toeslagen worden met 50% ingekort.

Artikel 6

De artikelen 1 tot en met 5 regelen verminderingen van de bezoldigingen, vakantieuitkeringen en toeslagen van ministers en overheidspersoneel met als oogmerk om voor dit jaar een besparing te realiseren van Afl. 30 miljoen om zo de ernstige financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land te helpen opvangen. Om dezelfde reden acht de regering het ook wenselijk dat op bepaalde vergoedingen, schadeloosstellingen, remuneraties en dergelijke van leden van de zogenaamde Hoge Colleges van Staat en van andere adviescolleges verminderingen kunnen worden toegepast. Het onderhavige artikel voorziet hierin. De navolgende personen worden daarin genoemd:

- a. de leden van de Raad van Advies;
- b. de leden van de Algemene Rekenkamer;
- c. de leden van de SER;
- d. het Arubaans lid van de Raad van State van het Koninkrijk;
- e. de leden van de bezwaaradviescommissie, bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening administratieve rechtspraak (AB 1993 no. 45);
- f. leden van toezichthoudende organen van publiekrechtelijke rechtspersonen die op publiekrechtelijke grondslag worden geremunereerd, vergoed of schadeloosgesteld.

De laatste categorie f wordt niet limitatief opgesomd. Hieronder vallen bijvoorbeeld leden van:

- de Raad, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18);
- de raad van commissarissen, bedoeld in artikel 23 van de Centrale Bankverordening (AB 1991 no. GT 32); en
- het college van curatoren, bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening Universiteit van Aruba (AB 1988 no. 100).

Artikel 7

In het (onverhoopte) geval dat de in het onderhavige ontwerp opgenomen bedragen en percentages niet overeen blijken te komen met de met het onderhavige ontwerp nagestreefde doelstellingen, moeten deze bedragen en percentages op een snelle wijze kunnen worden gewijzigd. Het eerste lid van artikel 7 voorziet hierin door een dergelijke wijziging bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen te realiseren. Vanwege de ingrijpende aard van dit middel voorziet het tweede lid in een voorhang-procedure, waarbij de Staten de gelegenheid krijgen om ter zake vooraf hun wensen en bezwaren ter kennis van de beleidsverantwoordelijke ministers te brengen.

Artikel 8

Uit het bovenstaande kan worden afgeleid dat het onderhavige ontwerp zo snel mogelijk in werking zal moeten treden. Met het oog hierop bepaalt het eerste lid van artikel 8 ten eerste dat het onderhavige ontwerp in werking treedt op de dag na die van plaatsing in het Afkondigingsblad van Aruba. Voorts bepaalt dit lid dat het onderhavige ontwerp terug werkt tot en met 1 mei 2020, aangezien beoogd wordt om de nieuwe bezoldigingen en andere vergoedingen uit te betalen met dat tijdstip als startpunt. Het onderhavige ontwerp heeft bezwarende financiële gevolgen voor de betrokkenen. Echter, gezien de acute financiële crisissituatie waarin het Land is geraakt als gevolg van de COVID-19 pandemie en het feit dat deze crisis op een snelle en verantwoorde wijze moet worden aangepakt, is dit een bijzondere omstandigheid waardoor in dit geval gekozen is voor een terugwerking tot en met 1 mei 2020. Deze datum is vooraf genoegzaam bekendgemaakt aan betrokkenen.

Tenslotte bepaalt dit lid dat het onderhavige ontwerp, eenmaal een landsverordening, op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip weer vervalt. Hiermee wordt de tijdelijke aard ervan tot uitdrukking gebracht. Aangetekend zij hierbij dat ervoor gekozen is om geen concreet tijdstip te noemen. De regering streeft nadrukkelijk ernaar om de geldigheid van de landsverordening tot (de rest van) het jaar 2020 te beperken. Mocht dit onverhoopt niet lukken, dan dient in het belang van 's-Lands financiën voortgezette werking, al dan niet met toepassing van artikel 7, op voorhand gewaarborgd te zijn.

Het tweede lid regelt de citeertitel van het onderhavige ontwerp en behoeft geen nadere bespreking.

De minister van Algemene Zaken, Integriteit, Overheidszorg, Innovatie en Energie,

De minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur,

De minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling,

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie,

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van Aruba,
t.a.v. de Minister van Justitie, Veiligheid en
Integratie
L.G. Smith Blvd. 76
Alhier

*Staten van Aruba
Wf 2019-2020-938
Bijlage A*

Uw brief: 18 mei 2020
Uw kenmerk: LV-20/0011
Datum: 27 mei 2020
Kenmerk: RvA 61-20

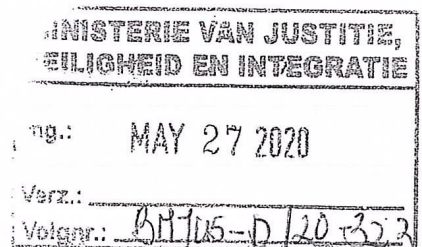
Onderwerp: Ontwerp-landsverordening houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid)

Naar aanleiding van bijgaand aan de Raad ter advies toegezonden ontwerp-landsverordening houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid), moge de Raad Uwe Excellentie het volgende berichten.

1. De considerans en de toelichting van het onderhavige ontwerp stellen - geparafraseerd - dat de huidige situatie rondom COVID-19 een behoorlijke druk legt op de overheidsfinanciën van Aruba en de regering hierdoor genoodzaakt is om waar mogelijk te bezuinigen. Om deze redenen is besloten om - als bezuinigingsmaatregel - de bezoldigingen en voorzieningen van ministers, de Gevolmachtigde Minister en ambtenaren, tijdelijk te verlagen, alsmede de mogelijkheid te scheppen tot verlaging van vergoedingen en dergelijken van de leden van de Hoge Colleges van Staat en die van bij landsverordening ingestelde vaste colleges van advies.¹ Dit houdt volgens het ontwerp, kort gezegd, in dat:

- in afwijking van artikel 4 van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers (AB 2010 no. 90) de bezoldiging van ministers en de Gevolmachtigde Minister met (afgerond) 11,67% wordt verlaagd;

¹ MVT, p. 1-2.

- voor het gehele kalenderjaar 2020 er in afwijking van artikel 13 van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers geen bijzondere uitkeringen wordt toegekend aan ministers en de Gevolmachtigde Minister (hier wordt - voor zover van belang - bedoeld de zogenoemde vakantie-uitkering, welke 8 1/3% van de bezoldiging bedraagt);
- alle bedragen van de bezoldigingen krachtens artikel 2, tweede lid, van de Bezoldigingsregeling 1986 (AB 1996 no. GT 10) of enige andere bijzondere (bezoldigings)regeling aan ambtenaren uitbetaald, worden verlaagd met 5%.
- in afwijking van artikel 1, tweede lid, van het Landsbesluit compensatietoelagen overheidspersoneel (AB 2014 no. 48), zowel de reparatietoelag als de najaarstoelag met 50% wordt verlaagd;
- de mogelijkheid wordt geschapen tot vermindering bij landsbesluit sec van vergoedingen, schadeloosstellingen, remuneraties en dergelijke van leden van de Hoge Colleges van Staat en van bij landsverordening ingestelde vaste colleges van advies;
- de mogelijkheid wordt geschapen om de in het ontwerp opgenomen bedragen en percentages bij landsbesluit sec te wijzigen.

Gelet op de huidige omstandigheden kan de Raad de redenen voor het voorstel volgen, maar plaatst wel de volgende inhoudelijke kanttekeningen.

2. Het is de Raad onduidelijk hoe de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen in het ontwerp zich verhouden tot het geheel aan bezuinigingsmaatregelen dat de regering voornemens is te nemen, zoals bijvoorbeeld jegens de in de considerans genoemde werknemers van de overheidsNV's, werknemers van de overheidsstichtingen dan wel stichtingen die (al dan niet volledig) door de overheid worden gesubsidieerd. Eenzelfde onduidelijkheid bestaat met betrekking tot arbeidscontractanten die direct in dienst zijn van het Land. Inzicht in het bovenstaande is immers van belang om de effectiviteit en haalbaarheid van het ontwerp te kunnen beoordelen. Aanbevolen wordt om alsnog inzicht te geven in deze elementen.

3. In het verlengde van het bovenstaande heeft de Raad geconstateerd dat de Staten onlangs een initiatief-voorstel unaniem hebben aangenomen waarin tot tijdelijke verlaging van de bezoldigingen en voorzieningen van de leden van de Staten is besloten.² Dat voorstel houdt in dat (i) de bezoldiging van de leden van de Staten tijdelijk met 16 2/3% wordt verlaagd en (ii) de bijzondere uitkering van 8 1/3% van de maandelijkse

² Initiatief-Landsverordening tot tijdelijke verlaging van voorzieningen van leden der Staten vanwege een nationale noodsituatie (Landsverordening tijdelijke verlaging voorzieningen leden der Staten), Zittingsjaar 2019-2020-936, volgnr. IS/718/19/20.

bezoldiging in het kalenderjaar 2020 niet wordt toegekend, also een korting in totaal van 25%. De Raad heeft kennis genomen van de recente brief van de Staatsecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) waarin het door Aruba aanvaarde concrete voorstel van de Staatsecretaris van BZK is vervat tot verlaging tot nader order van 25% op het totale arbeidsvoorwaardenpakket van Statenleden en Ministers.³ In dit verband rijst de vraag hoe de in het ontwerp voorgestelde korting van de bezoldiging en de bijzondere uitkering van ministers zich verhoudt met dit nadere voorstel van de Staatsecretaris. De toelichting ware hierin inzicht te geven.

Overigens heeft de Staatsecretaris van BZK in deze brief aangegeven dat Aruba maatregelen moet treffen teneinde te voldoen aan de zogenoemde Wever-Croes norm in dier voege dat arbeidsvoorwaarden van topfunctionarissen binnen de (semi)-publieke sector moeten worden verlaagd tot 130% van het nieuwe genormeerde salaris van de minister-president.⁴ De Raad vraagt inzichtelijk te maken hoe hieraan zal worden voldaan en welke maatregelen daartoe zijn of worden getroffen.

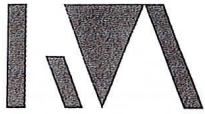
4. Artikel 1 van het ontwerp stelt - in afwijking van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers - de bezoldigingsbedragen vast op Afl. 13.549,82 per maand voor de ministers, respectievelijk op Afl. 11.716,07 per maand voor de Gevolmachtigde Minister. Uitgaande van het in de toelichting genoemde kortingspercentage van (afgerond) 11,67% volgt uit de dezerzijds uitgevoerde berekeningen dat het nieuwe bezoldigingsbedrag Afl. 13.258,33, respectievelijk Afl. 11.425,49 dient te zijn. Derhalve adviseert de Raad om in artikel 1 opgenomen bedragen conform aan te passen, dan wel aan te geven hoe tot deze bedragen is gekomen.

5. In artikel 5 van het ontwerp wordt voorgesteld om de bedragen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, van het Landsbesluit compensatietoelagen overheids personeel te verlagen met 50%. Volgens de toelichting gaat het hier concreet om (1) de reparatietoelage (uit te betalen in augustus) en (2) najaarstoelage (uit te betalen in november).⁵ Het voorgestelde artikel 5 verwijst echter niet specifiek naar deze twee toelagen vervat in de onderdelen b en c van artikel 1 van voormeld landsbesluit en zou aldus ook betrekking kunnen hebben op de voorjaarstoelage (uit te betalen in het voorjaar van 2021). De Raad acht het noodzakelijk dat hierover duidelijkheid wordt verschaft.

³ Brief van 19 mei 2020, kenmerk: 2020-0000284828, p. 3-4.

⁴ Zie voetnoot nr. 3, p. 4.

⁵ MvT, p. 5.

6. Op grond van voorgesteld artikel 6 kunnen bij landsbesluit sec de vergoedingen, schadeloosstellingen, remuneraties en dergelijke (hierna, kortweg remuneraties) worden verlaagd van (a) leden van de Raad van Advies, (b) de Algemene Rekenkamer, (c) de Sociaal-Economische Raad, (d) het Arubaans lid van de Raad van State van het Koninkrijk, (e) de leden van de Bezwaaradviescommissie.

De Raad neemt overigens - in het licht van de toelichting⁶ - aan dat met de Bezwaaradviescommissie wordt bedoeld: de Bezwaaradviescommissie, bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening Administratieve Rechtspraak (AB 1993 no. 45), en adviseert om het ontwerp en de toelichting aan te passen met deze specifiekere aanduiding.

Onduidelijk is hoe de afweging van de hier gemaakte keuzen van de (leden van) genoemde instanties is gemaakt. Het betreft hier immers een limitatieve opsomming. In dit licht bezien vraagt de Raad zich af of overwogen is om het toepassingsbereik van het ontwerp uit te breiden naar leden van toezichthoudende organen van publiekrechtelijke rechtspersonen die op publiekrechtelijke grondslag worden geremunereerd, zoals bijvoorbeeld de Centrale Bank van Aruba en het Uitvoeringsorgaan Algemene Ziektekostenverzekering. De Raad adviseert om inzicht te bieden in de door de regering gemaakte afwegingen ter zake.

Voorts is het onduidelijk waarom niet reeds nu in het ontwerp tot een (tijdelijke) verlaging van deze remuneraties wordt besloten door concrete bedragen of percentages daarin op te nemen, zoals in de artikelen 3, 4 en 5 van het ontwerp. De Raad is verder de mening toegedaan dat indien gekozen wordt voor delegatie dit primair op het niveau van wetgeving dient te geschieden, i.c. op het niveau van een landsbesluit, houdende algemene maatregelen (lb, h.a.m.)⁷, aangezien het hier het stellen van algemene regels betreft. Inherent aan dit niveau zijn de bijzondere waarborgen voor een behoorlijke voorbereiding van wetgeving, waaronder het horen van de Raad. Dit ligt zonder meer in de rede gelet op de direct gerelateerde financiële implicaties die uit het ontwerp voortvloeien voor het Land. Delegatie naar een landsbesluit sec kan naar 's Raads oordeel slechts geschieden voor niet inhoudelijke, wetstechnische, aanpassingen zoals bijvoorbeeld de inwerkingtreding van een wettelijke regeling (zie aanwijzing 53, Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek, 21 maart 1989).

De Raad adviseert enerzijds om inzicht te verschaffen in de beweegredenen ter zake de keuze om niet direct in het ontwerp in een concrete verlaging van remuneraties

⁶ MvT, p. 2,6.

⁷ De remuneraties van de in de opsomming genoemde colleges zijn thans allemaal geregeld in een lb, h.a.m. Indien deze lb, h.a.m.'s niet zelf in een wijziging op het niveau van een beschikking is voorzien, zal afwijking daarvan derhalve minimaal op hetzelfde niveau dienen te geschieden. Zie voorts o.m. aanwijzing 52, Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (21 maart 1989).

te voorzien van bovengenoemde colleges en anderzijds om - bij handhaving van de keuze tot delegatie - dit op het niveau van een lb, h.a.m. te regelen.

7. Ook in artikel 7 van het ontwerp wordt delegatie op het niveau van een landsbesluit sec voorgesteld met het oog op eventuele wijzigingen van de in het ontwerp opgenomen bedragen en percentages (eerste lid). Het tweede lid voorziet in de zogenoemde voorhangprocedure, waarbij de Staten in de gelegenheid worden gesteld om ter zake vooraf hun wensen en bezwaren ter kennis van de beleidsverantwoordelijke ministers te brengen. De toelichting beargumenteert dat, met het oog op met het ontwerp nagestreefde doelstellingen, op deze wijze deze bedragen snel kunnen worden gewijzigd.⁸ Deze motivering van de regering kan echter niet afdoen aan hetgeen de Raad hierboven in onderdeel 6 heeft opgemerkt ten aanzien van de keuze voor deze delegatievorm, met name ten aanzien van de waarborg en toegevoegde waarde van het horen van de Raad ten aanzien van zodanig ontwerp. Ook ten aanzien van een (ontwerp) lb, h.a.m. zal de Raad zich op voortvarende wijze van zijn taak weten te kwijten en kan de regering op een daartoe strekkend verzoek van een spoedadvies worden voorzien. De adviesperiode die is gerealiseerd ten aanzien van de behandeling van het onderhavige ontwerp is hiertoe illustratief. De Raad adviseert dan ook om ten aanzien van voorgesteld artikel 7 delegatie te regelen op het niveau van een lb, h.a.m.

8. Artikel 8, tweede lid, van het ontwerp bepaalt - voor zover hier van belang - (vanaf het moment dat dit ontwerp tot landsverordening zal zijn verheven) deze landsverordening op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip vervalt. Hiermee wordt naar 's Raads oordeel geen recht gedaan aan het rechtszekerheidsbeginsel nu de duur van deze tijdelijke regeling niet duidelijk bepaald en begrensd is. Dit klemt des te meer nu er sprake zou kunnen zijn van gewekte verwachtingen aan de zijde van de ambtenaren dat de in het ontwerp voorgestelde maatregelen alleen voor 2020 zullen gelden.⁹ De Raad acht het in verband hiermee noodzakelijk om - in lijn met de door de Staten onlangs aangenomen initiatief-Landsverordening tijdelijke verlaging voorzieningen leden der Staten - een vaste datum op te nemen waarop de onderhavige voorstellen komen te vervallen, eventueel met de mogelijkheid van een verlenging met een vooraf vastgestelde termijn, en adviseert om het ontwerp en de toelichting dienovereenkomstig aan te passen.

9. Voormeld tweede lid van artikel 8 van het ontwerp verleent voorts terugwerkende kracht aan de voorgestelde, belastende maatregelen tot en met 1 mei 2020. Volgens de aanwijzingen van de wetgevingstechniek kan aan een regeling - gelet op het

⁸ MvT, p. 6.

⁹https://www.overheid.aw/actueel/nieuws_46856/item/ministers-aruba-korten-salaris-in-met-20-ambtenaren-met-126_49201.html

rechtszekerheidsbeginsel - slechts met terugwerkende kracht worden verleend indien (1) daarvoor een bijzondere reden bestaat en (2) dat aan belastende regelingen geen terugwerkende kracht wordt toegekend behoudens in bijzondere gevallen.¹⁰ De Raad heeft weliswaar begrip voor de uitzonderlijke omstandigheden waarin het Land thans verkeert, zoals mede geschetst in het algemene deel van de toelichting, doch beveelt aan om teneinde te voldoen aan de hiervoor bedoelde wetstechnische eisen - bij voorkeur - in het artikelsgewijze gedeelte van de toelichting de bijzondere redenen te benoemen. Hierbij is tevens van belang dat de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen in een vroeg stadium publiekelijk zijn gecommuniceerd.

10. De toelichting op voorgesteld artikel 7 vermeldt abusievelijk dat het eerste lid van artikel 8 voorziet in de mogelijkheid tot wijziging van de in het ontwerp opgenomen bedragen en percentages bij landsbesluit.¹¹ Dit moet het eerste lid van artikel 7 zijn.

11. De toelichting merkt terecht op dat ingeval van een voorgenomen aanpassing van de bezoldigingsregeling van het overheidspersoneel, zoals in casu, ingevolge artikel 101, derde lid, onderdeel b, ten 1°, van de Landsverordening materieel ambtenarenrecht (AB 1989 no. GT 37) de Centrale Commissie Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (CCGOA) vooraf gehoord moet worden door de betrokken minister. In casu heeft dit niet plaatsgevonden. Ter rechtvaardiging stelt de regering dat (1) het een algemeen bekend feit is dat de CCGOA al geruime tijd niet samenkomt en zelfs niet functioneert, (2) dat mede hierom zich de praktijk heeft ontwikkeld dat de betrokken ministers rechtstreeks met de vakbonden van overheidspersoneel onderhandelingen over rechtspositionele aangelegenheden voeren en tot besluiten komen die vervolgens worden uitgevoerd, (3) dat gelet op de huidige situatie, die efficiënt en snel optreden vereist, besloten is om deze praktijk te volgen.¹² De Raad merkt op dat hij begrip heeft voor de gevolgde handelwijze in deze crisissituatie, doch dit neemt niet weg dat de non-advisering van het CCGOA een structureel probleem betreft dat door de regering dient te worden geadresseerd. De Raad heeft dit in het verleden diverse keren reeds aan de orde gesteld en zijn bezorgdheid hierover uitgesproken.¹³

¹⁰ Aanwijzing 71, Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (21 maart 1989).

¹¹ MvT, p. 6.

¹² MvT, p. 3.

¹³ Zie laatstelijk 's Raads advies d.d. 12 december 2008 (kenmerk: RvA 209-18), met verwijzing naar zijn adviezen van: 21 mei 2008 (kenmerk: RvA-18-08), 8 april 2009 (kenmerk: RvA 48-09), 20 april 2011 (kenmerk: RvA 21-11), 17 augustus 2011 (kenmerk: RvA 154-11), 17 april 2013 (kenmerk: RvA 92-13).

12. De Raad constateert dat in het intitulé de Gevolmachtigde Minister niet (afzonderlijk) wordt genoemd. Dit dient alsnog te geschieden. Derhalve wordt aanbevolen om het intitulé conform aan te passen.

13. Tot slot is het de Raad opgevallen dat in de vijfde gedachtestreep van de considerans wordt gesproken over de introductie van een bijzondere toelage voor de zogenoemde frontlinie-ambtenaren. Deze wens heeft echter niet in het ontwerp, noch in de toelichting daarop uitwerking gevonden. De betreffende overweging kan derhalve worden geschrapt.

In de marge van zowel het ontwerp als de toelichting zijn enkele voorstellen tot redactionele verbetering opgenomen.

De Raad kan zich voor het overige met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp verenigen en geeft u mitsdien in overweging het ontwerp aan de Staten aan te bieden, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Secretaris,

mr. A. Braamskamp

De Voorzitter,

mr. F.M. d.l.S. Goedgefrag

6516

Aan de Gouverneur van Aruba
Plaza Eman 3
ALHIER

Staten van Aruba

ky 2019 - 2020 - 938
Bijlage B

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: SMK-W-83/2020

Onderwerp: ontwerp-landsverordening houdende tijdelijke regels ter versoering van de bezoldigingen, uitkeringen en toeslagen van ministers, de Gevolmachtigde Minister, ambtenaren en daarmee gelijkgestelden, alsmede van periodieke vergoedingen van leden van bepaalde colleges in verband met de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie voor het Land (Landsverordening tijdelijke versoering bezoldigingen en voorzieningen overheid)

Oranjestad, JUN 04 2020

Ik heb de eer u hierbij, mede namens mijn ambtgenoten van Algemene Zaken, Integriteit, Overheidszorg, Innovatie en Energie, van Financiën, Economische Zaken en Cultuur en van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling, aan te bieden het advies van de Raad van Advies van 18 mei 2020, no. RvA 61-20, betreffende het bovenvermelde ontwerp. De Raad kan zich verenigen met de doelstelling en de inhoud van het ontwerp en geeft u mitsdien in overweging het ontwerp aan de Staten aan te bieden, nadat rekening zal zijn gehouden met zijn hieronder te bespreken advies.

1. Onder dit punt geeft de Raad de inhoud van het ontwerp weer. Volgens de Raad stellen het ontwerp en de toelichting dat de regering genoodzaakt is om waar mogelijk te bezuinigen, aangezien de huidige situatie rondom COVID-19 een behoorlijke druk legt op de overheidsfinanciën. Om deze reden is besloten om – als bezuinigingsmaatregel – de bezoldigingen en voorzieningen van ministers, de Gevolmachtigde Minister en ambtenaren tijdelijk te verlagen, alsmede de mogelijkheid te scheppen tot verlaging van de vergoedingen en dergelijken van leden van de Hoge Colleges van Staat en die van bij landsverordening ingestelde vaste colleges van advies. De Raad geeft verder een opsomming van de bezuinigingen en de mogelijkheden voor meer bezuinigingen. De Raad stelt dat hij de

redenen voor het voorstel kan volgen gelet op de huidige omstandigheden, maar plaatst wel inhoudelijke kanttekeningen.

Op deze inleiding hoeft dezerzijds niet te worden ingegaan.

2. De Raad stelt onder het tweede punt dat het hem onduidelijk is hoe de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen in het ontwerp zich verhouden tot het geheel aan bezuinigingsmaatregelen dat de regering voornemens is te nemen. De Raad noemt als voorbeeld werknemers van de overheids-nv's, overheidsstichtingen en stichtingen die al dan niet volledig door de overheid worden gesubsidieerd. De Raad geeft aan dat eenzelfde onduidelijkheid bestaat met betrekking tot arbeidscontractanten die direct in dienst zijn van het Land. De Raad meent dat inzicht in het bovenstaande van belang is om de effectiviteit en haalbaarheid van het ontwerp te kunnen beoordelen en beveelt aan om alsnog dit inzicht te geven.

Ten aanzien hiervan kan ik stellen dat er inderdaad een pakket is van bezuinigingsmaatregelen dat uit diverse onderdelen bestaat. Deze onderdelen worden stapsgewijs uitgevoerd. Afhankelijk van hun aard worden zij op verschillende momenten uitgevoerd en op verschillende wijze geregeld. Gelet op de spoed bij de verlichting van de huidige financiële situatie van het Land was deze ontwerp-landsverordening een onvermijdelijke eerste stap als onderdeel zijn van welk plan dan ook. Er zijn voorwaarden waaraan het Land zich moet houden en afspraken waaraan het Land zich aan moet houden om een lening te kunnen verkrijgen van Nederland. De bezuinigingen die geregeld zijn in deze ontwerp-landsverordening hangen samen met deze voorwaarden.

Wat betreft de overheids-nv's en overheidsstichtingen, kan ik stellen dat deze inmiddels zijn aangeschreven om gelijksoortige bezuinigingsmaatregelen bij de directie en werknemers van deze instanties door te voeren. De betrokken ministers beraden zich momenteel op de noodzakelijke vervolgstappen om hieraan verder gestalte te geven, bijvoorbeeld in de vorm van wetgeving.

De arbeidscontractanten die in dienst zijn van het Land Aruba en bezoldigd worden volgens de schalen van de Bezoldigingsregeling Aruba 1986 (AB 1996 no. GT 10) (hierna: BRA), zullen dezelfde versoberingsbijdrage leveren als de ambtenaren. Dat is dus 12,6 % op jaarbasis (5% op de maandelijkse bezoldiging, 50% van de vakantie-uitkering en 50% van de reparatietoeslag en van de na-jaarstoeslag). De omvang van de versoberingsbijdrage, is al inbegrepen in de bedragen die in de memorie van toelichting vermeld worden bij het overheids-

personeel, namelijk Afl. 9,5 miljoen (5% vermindering bezoldigingen), Afl. 11,9 miljoen (50% vermindering vakantie-uitkering), Afl. 8,3 miljoen (50% vermindering reparatietoeslag en najaarstoeslag). Deze totaalbedragen hebben met andere woorden zowel betrekking op de benoemde ambtenaren als op de contractanten.

Opgemerkt wordt verder dat arbeidscontractanten die een bedongen arbeidsovereenkomst hebben (dus zij die geen bezoldiging hebben volgens de BRA), geen compensatietoelagen ontvangen. Zij zullen 5% van hun bezoldiging inleveren en 50% van de vakantie-uitkering. De totale besparing van deze versoberingsbijdragen zijn ook inbegrepen in de hierboven vermelde bedragen.

3. Onder dit punt constateert de Raad dat de Staten onlangs een initiatief ontwerp-landsverordening voorstel unaniem hebben aangenomen waarin tot tijdelijke verlaging van de bezoldigingen en voorzieningen van de leden van de Staten – in totaal 25% – in het kalenderjaar 2020 is besloten. De Raad stelt ook kennis te hebben genomen van de recente brief van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, waarin het door Aruba aanvaarde concrete voorstel van deze Staatssecretaris is vervat tot verlaging tot nader orde van 25% op het totale arbeidsvoorwaardenpakket van Statenleden en Ministers. De Raad vraagt hoe in dit verband de voorgestelde korting van de bezoldiging en bijzondere uitkering van ministers in het ontwerp zich verhoudt met het voorstel van deze Staatssecretaris. De Raad vraagt om in de toelichting hier inzicht in te geven.

Verder geeft de Raad aan dat in dezelfde brief van de Staatssecretaris wordt aangegeven dat Aruba maatregelen moet treffen teneinde te voldoen aan de zogenaamde Wever-Croes norm. Die norm betreft beperking van het arbeidsvoorwaardenpakket van topfunctionarissen binnen de (semi-)publieke sector tot 130% van het nieuwe salaris van de minister-president. De Raad vraagt om inzichtelijk te maken hoe voldaan zal worden aan deze norm en welke maatregelen daartoe worden getroffen.

Ten aanzien van deze opmerking van de Raad kan ik stellen dat de bedragen en percentages in het ontwerp respectievelijk de toelichting zijn aangepast. Ook de totale arbeidsvoorwaardenpakket van de ministers wordt verlaagd met 25% in plaats van 20%. Dit betekent een verlaging van 16,67% (in plaats van 11,67%) en voorts een korting van de vakantie-uitkering met 100% (100% vakantie-uitkering is 8⅓%).

Voor wat betreft de Statenleden kan ik opmerken dat de regering de door dat college geïnitieerde en goedgekeurde Landsverordening tijdelijke verlaging voorzieningen leden der Staten heeft bekrachtigd. In de mededeling daarover aan de Staten heeft de regering de Staten verzocht om uiterlijk in de tweede helft van dit jaar een wijziging van deze landsverordening te initiëren met als doelstelling de gelijkstelling van de duur-bepaling van die landsverordening met die van het onderhavige ontwerp. Dit laat overigens onverlet de mogelijkheid voor de regering om zelf een dergelijk wijzigingsontwerp in procedure te brengen met inachtneming van artikel III.13, tweede volzin van de Staatsregeling van Aruba (AB 1987 no. GT 1).

4. Onder punt vier vraagt de Raad hoe is gekomen tot de bezoldigingsbedragen van Afl. 13.549,82 per maand voor de ministers, respectievelijk Afl. 11.716,07 per maand voor de Gevolmachtigde Minister.

Deze vraag van de Raad kan ik als volgt beantwoorden. Conform artikel 4, eerste lid, van de Landsverordening voorzieningen politieke ambtsdragers bedraagt de bezoldiging van de minister Afl. 15.010,-. Vervolgens bedraagt conform artikel 4, derde lid de bezoldiging van de Gevolmachtigde minister Afl. 12.935,- per maand. Deze bedragen zijn van het jaar 2010.

Artikel 5 schrijft voor dat indien het bedrag per maand, vermeld onder hoofdschaal 16 van bijlage A van de BRA wordt gewijzigd, de bezoldigingen genoemd in artikel 4 op overeenkomstige wijze worden aangepast. In de jaren 2011 tot en met 2013 hebben de volgende indexeringen plaatsgevonden:

Jaar	Bedrag indexering
2011	Afl. 105,-
2012	Afl. 140,-
2013	Afl. 85,-

Gezien het bovenstaande bedraagt de bezoldiging na de indexeringen voor het jaar 2020:

1. Ministers: Afl. 15.010 + Afl. 105 + Afl. 140 + Afl. 85 = Afl. 15.340,-
2. Gevolmachtigde minister: Afl. 12.935 + Afl. 105 + Afl. 140 + Afl. 85 = Afl. 13.265,-

De 25% verlaging van het arbeidsvoorwaardenpakket van de ministers, betekent een 16,67% verlaging van de bezoldiging (100% vakantie-uitkering is $8\frac{1}{3}\%$), dit resulteert in een aanpassing van de bezoldiging als volgt:

3. Ministers: Afl. 12.782,82

4. Gevolmachtigde minister: Afl. 11.053,72

Zoals geantwoord onder punt 3 is het ontwerp aangepast conform de verlaging van de totale arbeidsvoorwaardenpakket van de ministers met 25% in plaats van 20%. De bedragen 3 en 4 zijn nu in het ontwerp opgenomen.

5. De Raad plaatst onder punt 5 enige opmerkingen ten aanzien van het voorgestelde artikel 5. Het artikel noemt namelijk niet specifiek de reparatietoeslag (uitbetaling augustus) en de najaarstoeslag (uitbetaling november), waardoor het ook betrekking zou kunnen hebben op de voorjaarstoeslag (uitbetaling januari). De Raad acht het noodzakelijk dat hierover duidelijkheid wordt verschaft.

Naar aanleiding hiervan is artikel 5 verduidelijkt. De vermindering betreft specifiek de toeslagen, bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdelen b en c, van het Landsbesluit compensatietoeslagen overheidspersoneel. Alleen die worden met 50% verminderd. Anders zou de korting op het arbeidsvoorwaardenpakket vanaf het jaar 2021 ongeveer 14,3% bedragen voor de ambtenaren en gelijkgestelden in plaats van het beoogde 12,6%.

6. Onder punt zes plaatst de Raad wat kanttekeningen ten aanzien van het voorgestelde artikel 6, betreffende de mogelijkheid tot verlaging van bepaalde vergoedingen, schadeloosstellingen, remuneraties en dergelijke van leden van de zogenaamde Hoge Colleges van Staat. De Raad neemt aan dat met "de bezwaaradviescommissie" wordt bedoeld de bezwaaradviescommissie, bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening administratieve rechtspraak (AB 1993 no. 45) en adviseert om het ontwerp en de toelichting aan te passen met deze specifieke aanduiding.

De Raad merkt verder op dat er ter zake een limitatieve opsomming is gemaakt en vraagt of is overwogen om het toepassingsbereik van het ontwerp op dit punt uit te breiden naar de leden van toezichthoudende organen van publiekrechtelijke rechtspersonen die op publiekrechtelijke grondslag worden geremunereerd, zoals bijvoorbeeld de Centrale Bank van Aruba en het Uitvoeringsorgaan algemene ziektekostenverzekering. De Raad adviseert om inzicht te bieden in de door de regering gemaakte afweging ter zake.

Voorts vraagt de Raad waarom niet reeds nu in het ontwerp is besloten tot verlaging van de remuneraties door concrete bedragen of percentages op te nemen, zoals in de artikelen 3, 4 en 5 van het ontwerp. Daarbij meent de Raad dat indien wordt gekozen voor delegatie dit op het niveau van een landsbesluit, houdende algemene maatregelen dient te geschieden en niet landsbesluit sec. De Raad adviseert om inzicht te verschaffen in de beweegredenen om niet direct in het ontwerp concrete verlaging van remuneraties op te nemen. Indien deze keuze wordt gehandhaafd dan adviseert de Raad om de verlaging op het niveau van landsbesluit, houdende algemene maatregelen te regelen.

Ten aanzien van de opmerking over de aanduiding van bezwaaradviescommissie wordt inderdaad bedoeld de bezwaaradviescommissie bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening administratieve rechtspraak (AB 1993 no. 45). Het ontwerp en de toelichting zijn dienovereenkomstig aangepast.

Wat betreft de uitbreiding van de opsomming in artikel 6 met leden van toezichthoudende organen bij publiekrechtelijke organisaties kan ik stellen dat dit een terecht opmerking is van de Raad. Voorgesteld artikel 6 is daarom aangevuld met een onderdeel f dat als volgt luidt:

- f. leden van toezichthoudende organen van publiekrechtelijke rechtspersonen die op publiekrechtelijke grondslag worden gemunereerd, vergoed of schadeloos gesteld.

De toelichting is voorts aangevuld op dit punt. Onder dit onderdeel vallen dan inderdaad ook bijvoorbeeld leden van:

- de Raad, bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Landsverordening algemene ziektekostenverzekering (AB 1992 no. 18);
- de raad van commissarissen, bedoeld in artikel 23 van de Centrale Bankverordening (AB 1991 no. GT 32); en
- het college van curatoren, bedoeld in artikel 7 van de Landsverordening Universiteit van Aruba (AB 1988 no. 100).

Voorts merk ik op dat ervoor gekozen is om geen concrete bedragen of percentages op te nemen in dit artikel aangezien het wenselijk is dat hierover overleg wordt gevoerd met de desbetreffende instellingen. De gedachten gaan in ieder geval uit naar een versoberingspercentage tussen 20% en 25% zal bedragen.

Verder is het ontwerp aangepast wat betreft de wijze van het inkorten van deze vergoedingen, remuneraties en schadeloosstellingen. Het zal in lijn met het advies van de Raad op dit punt plaatsvinden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen in plaats van landsbesluit sec.

7. Onder punt 7 adviseert de Raad om ook ten aanzien van voorgesteld artikel 7, delegatie te regelen op het niveau van een landsbesluit, houdende algemene maatregelen. Artikel 7 betreft wijzigingen van de in het ontwerp opgenomen bedragen en percentages bij landsbesluit sec en met voorlegging aan de Staten. De Raad is van mening dat ook met een delegatie via een landsbesluit, houdende algemene maatregelen, de doelstelling dat bedragen snel kunnen worden gewijzigd, kan worden nagestreefd. Daarbij wordt een behoorlijke voorbereiding van wetgeving, waaronder het horen van de Raad gewaarborgd. De Raad stelt dat hij zich op voortvarende wijze van zijn taak weet te kwijten en de regering op een daartoe strekkend verzoek van een spoedadvies kan voorzien.

Het advies van de Raad is in deze gevolgd, en artikel 7 is aangepast evenals de toelichting ervan. Wijzigingen van percentages of bedragen zal plaatsvinden bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen in plaats van een landsbesluit sec. De voorhangprocedure bij de Staten blijft verder gehandhaafd.

8. De Raad merkt op onder dit punt dat in artikel 8, tweede lid, van het ontwerp bepaald wordt dat het onderhavige ontwerp op een bij landsbesluit te bepalen tijdstip vervalt. Daarmee wordt volgens de Raad geen recht gedaan aan het rechtszekerheidsbeginsel, aangezien de duur niet begrensd wordt. Verder stelt de Raad dat er ook gewekte verwachtingen zijn aan de zijde van de ambtenaren dat de voorgestelde maatregelen alleen voor het jaar 2020 zullen gelden. De Raad verwijst daarbij naar een webpagina van de overheid. De Raad geeft de aanbeveling om net als de door Staten onlangs aangenomen initiatief-Landsverordening tijdelijke verlaging voorzieningen leden der Staten, een vaste vervaldatum op te nemen voor het ontwerp en de toelichting dienovereenkomstig aan te passen. De vervaldatum kan eventueel met de mogelijkheid van een verlenging met een vooraf vastgestelde termijn.

Hierop kan worden verklaard dat een concreet einddatum uiteraard wenselijker was geweest. Echter, het valt niet te voorspellen hoe lang de financiële gevolgen van de COVID-19 pandemie zullen duren. Om deze reden is gekozen voor deze flexibele bepaling en wordt deze gehandhaafd. Overigens is zij overeenkomstig zowel de Arubaanse Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek als de Neder-

landse Aanwijzingen voor de regelgeving. Wat de werkingsduur van de door de Staten goedgekeurde landsverordening betreft, verwijs ik naar hetgeen ik hierboven ter zake heb opgemerkt.

9. Dit punt van de Raad betreft ook het tweede lid van artikel 8. De Raad geeft aan dat het ontwerp voorts terugwerkende kracht tot en met 1 mei 2020 aan de voorgestelde, belastende maatregelen verleent. De Raad haalt de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek aan, volgens welk aan een regeling – gelet op het rechtszekerheidsbeginsel – slechts terugwerkende kracht wordt verleend indien daarvoor een bijzondere reden bestaat en behoudens bijzondere gevallen. De Raad heeft begrip voor de omstandigheden, doch beveelt aan om in de toelichting de bijzondere reden te benoemen. Ook stelt de Raad dat het tevens van belang is dat de voorgestelde versoberingsmaatregelen in een vroeg stadium publiekelijk zijn gecommuniceerd.

Dienaangaande kan ik opmerken dat in casu inderdaad sprake is van een zeer uitzonderlijke situatie. Daarbij werd de liquiditeitspositie van de overheid in korte termijn zodanig gereduceerd als gevolg van het wegvallen van geraamde reguliere inkomsten dat het Land haar toevlucht moest zoeken tot leningen met Nederland en buitenlandse financiële instellingen. De voorwaarden bij die leningen maakten toepassing van versoberingsmaatregelen voorafgaand aan de formele wetwijziging onvermijdelijk. Uiteraard wordt door de regering ernaar gestreefd om deze periode zo kort mogelijk te houden. Dit is echter ook afhankelijk van de andere actoren in het wetgevingsproces. Daarnaast zijn de belastende maatregelen genoegzaam bekend gemaakt in de media en door middel van een circulaire aan de ambtenaren.

10. Onder dit punt wijst de Raad op een foute verwijzing in de toelichting van artikel 7. De toelichting vermeldt abusievelijk dat het eerste lid van artikel 8 voorziet in de mogelijkheid tot wijziging van de in het ontwerp opgenomen bedragen en percentages bij landsbesluit. Dit moet zijn artikel 7, eerste lid.

De toelichting is naar aanleiding van deze opmerking van de Raad gecorrigeerd.

11. Onder punt 11 spreekt de Raad zijn bezorgdheid uit over de non-advisering door de Centrale Commissie Georganiseerd Overleg in Ambtenarenzaken (de CCGOA). De Raad merkt op dat hij begrip heeft voor de gevolgde handelwijze in deze crisissituatie, doch dit neemt niet weg dat dit een structureel probleem betreft dat door de regering dient te worden geadresseerd.

Ter zake kan ik opmerken dat momenteel gewerkt wordt aan voorstellen voor een mogelijke reactivering van de CCGOA.

12. De Raad constateert onder punt 12 dat in het intitulé de Gevolmachtigde Minister niet afzonderlijk wordt genoemd en geeft de aanbeveling het intitulé aan te passen.

Het ontwerp is aangepast conform deze aanbeveling van de Raad.

13. In het laatste punt merkt de Raad op dat een vijfde gedachtestreep van de considerans waarin wordt gesproken over de introductie van een bijzondere toelage voor de zogenoemde frontlinie-ambtenaren niet werd uitgewerkt in het ontwerp. De Raad geeft de aanbeveling deze overweging te schrappen.

Dit is een terechte opmerking van de Raad. Het ontwerp is aangepast. Deze overweging stond er abusievelijk in en is geschrapt.

Tenslotte is de door de Raad voorgestelde redactionele verbetering in de nota van toelichting overgenomen.

Ik veroorloof mij derhalve u het gewijzigde ontwerp van de landsverordening en de daarbij behorende gewijzigde memorie van toelichting, wederom te doen toekomen en u in overweging te geven het ontwerp aan de Staten ter goedkeuring aan te bieden.

De minister van Justitie, Veiligheid en Integratie,

